

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-81/2015

Priština
23. maj 2018. godine

Po postupku:

Žalioca

N.D.

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, sastavljeno od: Beshir Islami, u svojstvu predsednika veća, Anna Bednarek i Ragip Namani, kao članovi veća, odlučujući po žalbi izjavljenoj protiv odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/236/2014 (spis predmeta zaveden kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA13561) od 30. aprila 2014. godine, nakon većanja održanog 23. maja 2018. godine, donosi sledeću:

PRESUDU

1. Odbija se kao neosnovana žalba N. D. izjavljena protiv odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/A/236/2014 od 30. aprila 2014. godine, u delu u kojem se odnosi na spise predmeta zavedenim kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA13561.
2. Poništava se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/236/2014, od 30. aprila 2014. godine, u delu u kojem se odnosi na predmet zaveden pod brojem KPA13561.
3. Odbacuje se kao neprihvatljiva tužba N. D, zavedena kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA13561, zbog nedostatka nadležnosti.

Činjenično stanje i istorijat postupka

1. Dana 27. septembra 2006. godine, N. D.(u daljem tekstu: „žalilac“), je podneo dve odvojene tužbe Kosovskoj agenciji za imovinu (u daljem tekstu: „KAI“), tražeći povraćaj poseda nad katastarskom parcelom br. 2484/4, njiva 3 klase, u površini od 00.73.66 ha, koja se nalazi na mestu zvanom „Jeloš“ Katastarska opština Vitina (u daljem tekstu: „predmetna imovina“). Žalilac navodi da je suvlasnik nad ½ idealnog dela predmetne imovine. Posed nad istom je izgubljen 18. juna 1999. godine zbog okolnosti koje su povezane sa sukobom iz 1998-1999.
2. U prilog svojoj tužbi, žalilac je priložio sledeća dokumenta:
 - Kopija rešenja o nasleđivanju br. 62/63 (nečitko);
 - Kopija posedovnog lista br. 1989, izdat od strane izmeštenog Odeljenja za katastar i geodeziju Opštine Vitina dana 21. februara 2000. godine. Predmetna imovina se vodi na ime žalioca i M. R. - svaki u svojstvu suvlasnika sa po ½ idealnog dela;
 - Kopija presude donete u predmetu br. 210/94 od strane Opštinskog suda u Vitini dana 20. oktobra 1994. godine, na osnovu koje je preduzeće „Agromorava“ iz Vitine u svojstvu tužene strane bilo obavezano da prizna pravo vlasništva i da vrati u državinu predmetnu imovinu N. D. i M. R.. Po pravosnažnosti presude, administracija Odeljenja za katastar i geodeziju je trebala da sprovede izmene u katastru.
3. Dana 6. maja 2007. godine, KAI je uradila notifikaciju tužbe br. KPA13561. Potvrda ispravnosti notifikacije tužbe je urađena putem objavljivanja u Službenom glasniku KAI br. 1 i u kancelariji UNHCR za imovinska pitanja. Tim za notifikaciju je ostavio primerak Službenog glasnika i Lista u Opštini Vitina, u sudu i u kancelariji za katastar.
4. Izvršni sekretarijat KAI je negativno verifikovao presudu br. 210/94 koju je doneo Opštinski sud u Vitini dana 20. oktobra 1994. Nije nađena ni u Opštinskom sudu u Vitini, niti u izmeštenom sudu Vitina, a prema zvaničnicima Opštinskog suda Vitina presuda nije pravosnažna. I posedovni list br. 1989 je takođe negativno verifikovan u Odeljenju za katastar u Vitini.

5. Žalilac je obavešten povodom rezultata koje je dobio Izvršni sekretarijat KAI u vezi sa verifikacijom dokumenata. On je insistirao na tome da je presuda br. 210/94 postala pravosnažna i da je on platio takse za prenos imovinskog prava na njegovo ime, iako ne poseduje priznanice.
6. Izvršni sekretarijat KAI je putem zvaničnog dopisa upućenog žalioocu zatražio od njega da podnese dodatna dokumenta, kojim bi dokazao svoje pravo nad predmetnom imovinom. Istovremeno, on je obavešten da u slučaju nedostavljanja dodatnih dokumenata Komisija može odbiti tužbu (strana 097 u spisima predmeta). Žalilac je ostao pasivan.
7. Dana 30. aprila 2014. godine, Komisija za imovinske zahteve Kosova (u daljem tekstu: „KIZK“) je svojom odlukom br. KPCC/D/A/236/2014 odbila tužbeni zahtev. U obrazloženju te odluke (stavovi 77-78), KIZK je zaključila da presuda nije pravosnažna, kao i da katastarski podaci u Vitini pokazuju da se postojeća katastarska parcela br. 2484/ vodi na ime drugih lica, dok predmetna imovina - katastarska parcela br. 2484/4 nije nađena. Prema tome, KIZK je ustanovila da tužilac nije dokazao da je imao imovinsko pravo nad predmetnom imovinom neposredno pre ili tokom sukoba iz 1998-1999.
8. Dana 13. oktobra 2014. godine, odluka KIZK je dostavljena žalioocu. Žalba je podneta 30. oktobra 2014. godine.

Navodi žaliooca

9. Žalilac navodi da je odluka KIZK nezakonita i netačna zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
10. Žalilac insistira na tome da predmetna imovina postoji i da se to može dokazati dokumentima koje je on već podneo (misli se na posedovni list br. 1989 i presudu br. 210/94)
11. Žalilac je izjavio da je KAI u svojoj odluci KPCC/D/C/184/2012 od 14. decembra 2012. godine pozitivno odlučila o njegovoj tužbi KPA13562, gde je predmet te tužbe bila katastarska parcela br. 2483/3. Ta katastarska parcela je bila deo posedovnog lista br. 1989, isto kao i za predmetnu imovinu.
12. Žalilac je uz žalbu priložio sledeća dokumenta:
 - Kopija posedovnog lista br. 4/94, izdat od strane Odeljenja za katastar i geodeziju Opštine Vitina dana 26. decembra 1994. godine, gde se vidi da se predmetna imovina vodi na ime žaliooca i M. R., svaki sa po ½ idealnog dela;
 - Kopija posedovnog lista br. 1989, izdat od strane izmeštenog Odeljenja za katastar i geodeziju Opštine Vitina dana 21. februara 2000. godine. Predmetna imovina se vodi na ime žaliooca i M. R.- svaki u svojstvu suvlasnika sa po ½ idealnog dela;
 - Kopija dopisa pod brojem 02-672/8 poslatog od strane Katastarske agencije Kosova dana 6. juna 2007. godine, sa opisom koordinata u vezi sa predmetnom imovinom;
 - Kopija skice premera povodom katastarske parcele br. 2483/3 i 2484/4, od strane Opštinskog katastra u Vitini dana 17. januara 2014. godine. Merenja su obavljena na osnovu zahteva Osnovnog suda u Gnjilanu, ogranak u Vitini.
13. Konačno, žalilac traži od Vrhovnog suda da usvoji njegovu žalbu kao osnovanu i da donese presudu kojom će žalioocu priznati pravo nad predmetnom imovinom.

Pravno obrazloženje:

14. Vrhovni sud nakon razmatranja žalbenih navoda i sadržaja spisa predmeta nalazi da je žalba osnovana.
15. Odluka KIZK treba biti poništena po službenoj dužnosti jer predmet ne spada u njenu nadležnost. KIZK nije trebala donositi meritornu odluku o osnovanosti predmeta, nego je isti trebala odbaciti - član 11.4 (b) Zakona br. 03/L-079. Kako to nije učinjeno, ožalbenu odluku treba poništiti po službenoj dužnosti, a tužbeni zahtev treba odbaciti.
16. Pre svega, žalilac navodi da je KIZK usvojila njegovu tužbu br. KPA13562 koja je podneta u vezi sa imovinom koja je uključena u posedovni list br. 1989. Pomenutu tužbu je KIZK zaista usvojila u svojoj odluci KPCC/D/C/184/2012 od 14. decembra 2012. godine.
17. U pravnom obrazloženju odluke (stav 14-16) rečeno je sledeće... *u prilog svojoj tužbi, tužilac je priložio različita dokumenta, uključujući pozitivno verifikovani posedovni list br. 1989 koji je pribavljen iz katastarske kancelarije izmeštene u Srbiju*
18. Vrhovni sud Kosova smatra da posedovni list br. 1989 izdat od strane izmeštene katastarske kancelarije Republike Srbije uopšte nije trebao biti prihvaćen od strane Komisije kao dokaz, uzimajući u obzir činjenicu da zvaničnici iz izmeštene Katastarske kancelarije Republike Srbije nisu mogli da po službenoj dužnosti pronađu prateći dokument kako bi ustanovili osnov za upis predmetne imovine na ime žalioca.
19. Pa ipak, Vrhovni sud Kosova ne može preduzeti neku radnju u pogledu odluke Komisije br. KPCC/D/C/184/2012, jer protiv odluke nije izjavljena žalba shodno članu 12.1 Zakona br. 03/L-079.
20. Vrhovni sud će, prema tome, dati kratak predlog razloga zašto KIZK nema nadležnost da odlučuje o konkretnom predmetu.
21. Na osnovu člana 3.1 Zakona br. 03/L-079, žalilac ima pravo na nalog za povraćaj poseda imovine, ukoliko dokaže imovinsko pravo ili pravo korišćenja nad privatnom nepokretnom imovinom, kao i da nije u mogućnosti da uživa takva imovinska prava zbog okolnosti koje su direktno povezane ili su proistekle iz oružanog sukoba koji se dogodio na Kosovu između 27. februara 1998. i 20. juna 1999. godine.
22. Izvršni sekretarijat KAI je negativno verifikovao dokumenta na kojima žalilac zasniva svoju tužbu. KAI nije mogla da po službenoj dužnosti pribavi nijedan dokaz koji bi išao u prilog tužbi žalioca.
23. Na osnovu presude koja je doneta u predmetu br. 210/94 od strane Opštinskog suda u Vitini dana 20. oktobra 1994. godine, preduzeće "Agromorava" u svojstvu tužene strane je bilo obavezano da prizna pravo vlasništva i da izvrši povraćaj državine predmetne imovine žaliocu i M. R. Nakon što je presuda postala pravosnažna, administracija Odeljenja za katastar i geodeziju je trebala da sprovede izmene u katastru. Vrhovni sud Kosova primećuje da presuda ima pečat koji pokazuje da je postala pravosnažna 7. novembra 1994. godine, iako sam pečat nije u potpunosti čitak. Međutim, ta ista presuda nije nađena u Opštinskom sudu u Vitini, niti u izmeštenom sudu u Republici Srbiji.
24. Shodno članu 20. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (Službeni glasnik br. 6/80), -koji je važio u vreme kada je doneta presuda br. 210/94, imovinsko pravo se može steći samim zakonom na osnovu pravnog posla (pravni prenos) ili putem nasleđivanja.
25. Međutim, član 33. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (SG SFRJ, br. 6/80) propisuje da po osnovu pravnog posla imovinsko pravo nad nepokretnosti stiče se upisom u

- “javnu notarsku knjigu” (katastarska knjiga) ili na neki drugi odgovarajući način koji zakon propisuje.
26. Nije nađeno da je predmetna imovina upisana kod Odeljenja za katastar i geodeziju Opštine Vitina, što pokazuje da izmene koje su naložene u presudi nisu izvršene. To znači da presuda br. 210/94 nije izvršena tokom perioda 1994-1999.
 27. Dalje, Vrhovni sud Kosova je utvrdio da je predmetna imovina bila predmet tužbe koja je podneta Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju.
 28. Žalbenom veću KAI Vrhovnog suda je dostavljena presuda AC-i-14-0142 doneta 14. aprila 2016. godine od strane Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na KAP kao i odluka katastra br. 603/2016 izdata od strane Odeljenja za katastar Opštine Vitina dana 7. oktobra 2016. godine.
 29. Na osnovu presude AC-i-14-0142 donete 14. aprila 2016. godine od strane Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na KAP:
Žalilac je primljen u postupak pred Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju sa statusom konsolidovanog zajedničkog parničara, a tuženim stranama (Društveno preduzeće “Agromorava” i Kosovska agencija za privatizaciju) je zabranjeno da preduzmu bilo koje radnje u vezi sa predmetnom imovinom do konačnog razrešenja spora u vezi sa upisom prava vlasništva nad predmetnom imovinom shodno presudi br. 210/94.
 30. Prema katastarskoj odluci br. 603/2016, usvojen je zahtev žalioaca i M. R. povodom upisa predmetne imovine na njihovo ime.
 31. Sa napred iznetog, Vrhovni sud zaključuje da se predmetna imovina vodila kao društvena imovina tokom perioda vremena 1998-1999.
 32. Međutim, potvrda i zaštita imovinskih prava nad imovinom u društvenom vlasništvu i/ili imovinom u državnom vlasništvu nije u nadležnosti KIZK, odnosno žalbenog veća KAI.
 33. Vrhovni sud konstatuje da je Komisija odlučila o predmetnoj stvari po kojoj nije imala nadležnost da odlučuje. Prema tome, žalbu žalioaca treba prihvatiti, treba poništiti odluku KIZK, a tužbu treba odbaciti shodno članu 13.3 (a) Zakona br. 03/L-079.
 34. Sa svih napred iznetih razloga i na osnovu člana 12.2 Zakona br. 03/L-079 i člana 198.1 Zakona o parničnom postupku, sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude.

Pouka o pravnom leku

Na osnovu člana 13.6 Zakona br. 03/L-079, ova presuda je konačna i ne može se dalje osporiti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Beshir Islami, predsednik veća

Anna Bednarek, sudija EULEX-a

Ragip Namani, sudija

Timo Eljas Torkko, vršilac dužnosti sekretara pri EULEX-u